

מחווון צרכים קריטיים: ילדים ובני נוער – לשימוש בשעת משבר וחירום

מחווון זה מבוסס על הידע הקיים בדבר מצבי סיכון וסכנה של ילדים ובני נוער בעתות משבר וחירום ובפרט, על רקע פנדמיית ה-COVID19 והמדיניות הנקטת להתמודדות עימו. מטרתו של המחווון, היא להאיר זרקור על הצרכים, הכוחות והמאפיינים אשר יש לתת עליהם את הדעת באופן מיוחד בימים אלה. חשוב לזכור, כי למשפחות שונות מאפיינים ייחודיים ועל כן, ייתכן כי השלכות המשבר עבורן יהיו שונות. יש להשתמש ברשימה זו כמעין מפת דרכים, אך אין היא מהווה תחליף לעין מקצועית בוחנת ולהיכרות האישית עם הילדים והמשפחות. כמו כן, יש לתת את הדעת על התעוררות צרכים חדשים – בין אם בקרב ילדים שהיו מוכרים לתוכנית ובין אם בקרב ילדים אשר לא היו חלק ממנה, וכתוצאה מהמשבר חל שינוי לרעה במצבם.

עולם תוכן השתייכות למשפחה והגנה							
תחום חיים	שאלה	כן (החמיר או חדש)	כן (ללא שינוי)	כן (חל שיפור)	לא	בבדיקה	הערות
קיום פיזי, בריאות ואפשרות להתפתחות	האם קיים קושי בסיפוק הצרכים הפיזיים היומיומיים של הילד: מזון, השגחה, תנאים תברואתיים וקבלת טיפולים רפואיים ואחרים? האם קיים קושי בקיום ההנחיות למניעת הדבקה (ריחוק חברתי, עטיית מסכה, בידוד במצב של חשש להדבקה)?						
השתייכות למשפחה	האם קיים קושי מצד ההורים לתת מענה לצרכים הרגשיים והחברתיים של הילד?						
הגנה מפני אחרים	האם ידוע או שיש חשד שהילד חשוף לפגיעה פיזית, ו/או מינית ו/או רגשית במסגרת המשפחה? האם ידוע או שיש חשד שהילד חשוף לפגיעה פיזית ו/או מינית ו/או רגשית על-ידי זרים (כולל במדיות החברתיות)?						

עולם תוכן ריגשי / חברתי

תחום חיים	שאלה	כן (החמיר או חדש)	כן (ללא שינוי)	כן (חל שיפור)	לא	בבדיקה	הערות
רווחה ובריאות ריגשית	האם הילד מגלה מצוקה רגשית חריגה (לעצב, חרדה, סימני אובדנות, התקפי זעם) ו/או נסיגה התפתחותית (למשל, חזר להרטיב או הפסיק לדבר)? האם אחד מהורי הילד מבטא מצוקה רגשית חריגה?						
השתייכות והשתלבות חברתית	האם הילד מסתגר או מתקשה בשמירה על קשרים חברתיים? האם הילד סובל מדחייה חברתית ו/או הצקות במדיות החברתיות?						
הגנה מפני התנהגויות סיכון	האם הילד מתנהג באופן שמסכן את עצמו או אחרים בסביבתו (בריחות, שוטטות, שימוש בסמים ו/או באלכוהול, עישון, התנהגות מינית מסוכנת, התנהגות עבריינית)?						

עולם תוכן לימודי / התפתחותי

תחום חיים	שאלה	כן (החמיר או חדש)	כן (ללא שינוי)	כן (חל שיפור)	לא	בבדיקה	הערות
למידה ורכישת מיומנויות	האם הילד משתתף בלמידה מרחוק ו/או פעילויות אחרות שמציעים לו? האם עומדים לרשות הילד אמצעים ללמידה מקוונת? האם הילד מבטא קשיים בתחום הלימודי התפתחותי?						

שאלון כוחות מקוצר – לשימוש בשעת משבר וחירום

<u>שאלה</u>	<u>במידה רבה</u>	<u>במידה מעטה</u>	<u>כלל לא</u>
האם הילד מבטא אופטימיות?			
האם הילד פועל בתושייה ויוזמה במסגרת המשפחה?			
האם הילד מבקש עזרה וסיוע?			
האם הילד אומר מה הוא מרגיש, מביע מגוון של רגשות?			
האם הילד בעל הידע והמיומנויות הטכנולוגיות הנדרשות להשתתפות בלמידה מרחוק ו/או פעילויות נוספות שמציעים לו?			
האם הילד/הנער מעורב בפעילות התנדבותית?			
האם הילד/הנער יוזם למען הכלל במסגרת ו/או מוכן לקחת אחריות לבצע משימות (בהתאם לגילו)?			

מצבים שעלולים להגביר את הסיכון

שינוי בסטטוס התעסוקה של ההורים: _____

צפיפות דיור: _____

מוגבלויות של הילדים וההורים (פיזי, קוגניטיבי ו/או נפשי): _____

שינוי במצב המשפחתי: _____

השתייכות לקבוצת מיעוט: _____

אובדן ושכול: _____